

авторських прав дослідників як основи зміцнення і розвитку науки, виходу на світовий ринок високотехнологічної продукції. А це підійматиме престиж як самого студента, так і академії в цілому.

Організація інформаційної та видавничої діяльності, популяризація досягнень науки вищої школи через засоби масової інформації, мережу Інтернет дозволить студентській молоді розширювати коло науково-навчальних інтересів, сприятиме засвоєнню глибоких науково-професійних знань та допомагатиме вийти на європейський освітянський простір.

Потенційною і новаторською складовою науково-технічного потенціалу ВНЗ є науковий доробок студентів, який відповідно до чинного законодавства передбачає науково-дослідницьку діяльність, що входить до графіка навчального процесу (курсіві та дипломні роботи, практичні лабораторні заняття, виробнича практика з елементами дослідницького характеру) та роботу, що індивідуально виконується поза графіком навчального процесу, зокрема, організація науково-практичних студентських конференцій. Саме у ході підготовки та організації таких заходів студенти виховують у собі такі необхідні для майбутнього виробничника риси як відповідальність, професійна компетентність, організованість тощо. Саме із цих позицій мусить працювати кожен куратор студентської академії.

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ВИХОВНОЮ РОБОТОЮ В ДВНЗ ПДАБА

*Н. І. Верхоглядова,
проректор із навчальної роботи,
д-р екон. н., проф.,
Г. П. Євсєєва,
зав. каф. українознавства
д-р н. держ. упр., проф.*

Державні документи щодо вищої освіти в Україні свідчать, що на сьогодні Міністерство освіти і науки України рекомендує більше уваги зосереджувати на виховній роботі у вищих навчальних закладах.

Виховна робота в Придніпровській державній академії будівництва та архітектури здійснюється відповідно до «Концепції виховання студентів», що затверджена вченою радою академії. Пріоритетними напрямками виховної роботи у ВНЗ є формування громадянина та патріота Української держави, кваліфікованого спеціаліста будівельної галузі, всебічно освіченої інтелігентної людини. Професорсько-викладацький склад навчального закладу прагне сформувати у студентів якості людини демократичного світогляду, яка поважає громадянські свободи, розуміється в політичному житті, здатна свідомо зробити свій суспільний вибір, дотримується своїх ідеологічних принципів і водночас толерантно ставиться до інших поглядів, релігійного й мовного вибору.

Безпосередньо вихованням студентів опікуються адміністрація, куратори (керівники академічних груп), органи студентського самоврядування, профспілковий комітет, музей історії академії, бібліотека, студентський клуб, спортивні секції, багатотиражна газета «Молодий будівельник», міжнародний відділ, рада ветеранів, кафедри суспільних наук, передусім кафедра українознавства, яка опікується методичним забезпеченням виховної роботи. Викладачі суспільних кафедр подають приклад в організації національного виховання студентської молоді, виступають зі статтями у засобах масової інформації, сумлінно ставляться до керівництва студентськими академічними групами, допомагають студентському академії у розвитку студентського самоврядування тощо.

Для управління виховною роботою створено дві вертикалі: адміністративна і студентська (самоврядування). Адміністративна вертикаль включає ланки: проректор із навчально-виховної роботи – голова ради кураторів – заступник декана з виховної роботи – куратор (керівник академічної групи). Куратори призначаються для допомоги органам студентського самоврядування 1–4 курсів на початку кожного навчального року (як правило, з числа провідних викладачів) і отримують щомісячну винагороду за рахунок позабюджетних коштів. За підсумками навчального року кращі куратори факультетів отримують грошові премії.

Куратор академічної групи є координатором дій усіх викладачів ВНЗ щодо здійснення ними навчальної і виховної мети у межах групи. Куратор є головною ланкою у стосунках

особливостей складу групи. Планування кураторських годин здійснюється куратором академічної групи під керівництвом декана та заступника декана з виховної роботи. Форми та методи проведення виховних годин можуть бути різноманітними.

Усі куратори академії також ведуть розроблені в академії спеціальні журнали, де здійснюють облік виховної роботи, аналіз успішності й поведінки студентів, педагогічні спостереження тощо.

Цікавий досвід виховної роботи накопичений на всіх факультетах навчального закладу. Виховна робота серед студентської молоді академії здійснюється як під час навчання (кураторські години проводяться щопонеділка за розкладом), так і в позааудиторний час.

КУЛЬТУРА ВЗАЄМИН СУБ'ЄКТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА ПЕДАГОГІКИ ЗДОРОВ'Я

В. А. Гладуш,

завідувач кафедри педагогіки та корекційної освіти

*Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара,
д-р пед. н.*

«Взаємини» – ключове слово проблеми, яка обговорюється семінаром. Згідно зі словопедією, поняття «відносини – стосунки – взаємини – відношення» вживається щодо людей, суспільства, колективу тощо. Це поняття виступає як складова частина багатьох суспільно-економічних термінологічних сполук з різними словами. Ми розглядаємо саме взаємини суб'єктів педагогічного процесу, тобто викладачів і студентів. Важливо добре розуміти, що саме взаємини значною мірою впливають на рівень працездатності суб'єктів, результативність і ефективність спільної діяльності, а також формування їх емоційної сфери, що і є складовою психічного здоров'я.

Для встановлення чи регулювання взаємин між певними категоріями людей в кожному цивілізованому суспільстві склалася цілісна система вимог, установок, правил, звичаїв, традицій тощо, які акумулюються в культуру. А вже надбання культурної спадщини передаються в процесі педагогічної діяльності. Тому завданням педагогіки здоров'я є ефективно запровадження високої культури у взаємини між педагогами та студентами як визначального фактора формування і розвитку позитивних емоцій.

Сьогодні перед науково-педагогічними працівниками стоїть просте питання – чи задовольняє рівень культури взаємин нас як ключових «фігур» серед суб'єктів педагогічного процесу. Будемо відвертими – не повною мірою. Адже повсякденно ми спостерігаємо такі негативні явища: запізнення на заняття; під час спілкування частенько вживається лайка; допускається грубість з боку як студентів, так і викладачів; у приміщеннях спостерігається неробочий шум; в аудиторіях після занять залишається купа сміття; у громадському транспорті студенти просто «висять» на мобільних телефонах і цим створюють незручності людям, які повертаються з роботи втомлені тощо.

Причин, як об'єктивних, так і суб'єктивних, немало.

До об'єктивних можна сміливо віднести розвиток нашого суспільства в цілому.

До суб'єктивних – реальний стан усієї системи навчально-виховної роботи. В Україні все дитяче населення охоплене освітою (дошкільною, шкільною, позашкільною). Утім, якщо підлітки кидають фантики із цукерок під ноги, не вітаються при зустрічі із сусідами, не пропонують літнім людям сидяче місце в транспорті – їх нічого не навчили. Тобто як батьки, так і педагогічні працівники (в Україні їх майже 0,5 млн осіб) працюють не зовсім ефективно.

Окрім цього, зараз важко зустріти молоду людину, яка б не закінчила ВНЗ. В Україні 803 ВНЗ, з яких 325 – III–IV рівнів акредитації, які охоплюють навчально-виховним процесом переважну більшість юнаків та дівчат. А результат поки що не задовольняє потреб суспільства.

Висновок один – потрібно вносити суттєві корективи в навчально-виховний процес усіх освітніх закладів.

Основною формою діяльності, яка забезпечує виховання особистості студента, становлення його професіоналізму, є *різні види навчальних занять*. Тут відбувається виховний вплив на свідомість і волю студентів, з одного боку, через зміст навчального матеріалу, з іншого – через